

Gairės

dėl PSŠ gaivinimo planų scenarijų (pagal PSŠGPR 9 straipsnio 12 dalį)

Turinys

I.	Taikymo sritis	3
II.	Nuorodos į teisės aktus, santrumpos ir sąvokų apibrėžtys.....	4
III.	Tikslas	6
IV.	Prievolės laikytis gairių ir teikti ataskaitas.....	7
V.	Gairės dėl PSŠ gaivinimo planų scenarijų	8
	1 gairė. Tinkamo scenarijų, įtrauktinų į PSŠ gaivinimo planus, skaičiaus nustatymas	8
	2 gairė. Rizikos rūšys ir šaltiniai, kuriuos PSŠ turi įtraukti į gaivinimo planų scenarijus	9
	3 gairė. PSŠ gaivinimo planų scenarijų masto nustatymo principai	11
	4 gairė. Informacija, kuri turi būti įtraukta į PSŠ gaivinimo planų scenarijų aprašymą.....	11
	5 gairė. PSŠ gaivinimo planų scenarijų tvarkymas.....	12
VI.	PRIEDAI	13

I. Taikymo sritis

Kam taikomos šios gairės?

1. Šios gairės taikomos Pagrindinių sandorio šalių gaivinimo ir pertvarkymo sistemos reglamento (toliau – PSŠGPR) 2 straipsnio 7 punkte apibrėžtoms kompetentingoms institucijoms ir pagrindinėms sandorio šalims (toliau – PSS), kurioms leidimas suteiktas pagal Europos rinkos infrastruktūros reglamento (toliau – ERIR) 14 straipsnį.

Koks šių gairių taikymo pagrindas?

2. Šios gairės taikomos atsižvelgiant į PSŠGPR 9 straipsnio 12 dalį – pagal ją Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija (toliau – ESMA) įpareigojama nustatyti įvairius PSŠGPR 9 straipsnio 1 dalyje nurodytų PSS gaivinimo planų tikslais svarstytinus scenarijus.
3. Šios gairės turėtų būti skaitomos kartu su ESMA gairėmis dėl PSS gaivinimo plano rodiklių (ESMA ESMA91-372-1702).

Nuo kada taikomos šios gairės?

4. Šios gairės taikomos praėjus dviem mėnesiams nuo jų paskelbimo ESMA svetainėje visomis Europos Sąjungos oficialiosiomis kalbomis datos.

II. Nuorodos į teisės aktus, santrumpos ir sąvokų apibrėžtys

Nuorodos į teisės aktus

PSŠGPR	2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/23 dėl pagrindinių sandorio šalių gaivinimo ir pertvarkymo sistemos, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1095/2010, (ES) Nr. 648/2012, (ES) Nr. 600/2014, (ES) Nr. 806/2014 ir (ES) 2015/2365 ir direktyvos 2002/47/EB, 2004/25/EB, 2007/36/EB, 2014/59/ES ir (ES) 2017/1132 ¹ .
ERIR	2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 dėl ne biržos išvestinių finansinių priemonių, pagrindinių sandorio šalių ir sandorių duomenų saugyklų ² .
ESMA reglamentas	2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1095/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija) ir iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB bei panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/77/EB ³ .
Deleguotasis reglamentas Nr. 152/2013	2012 m. gruodžio 19 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 152/2013 pagrindinių sandorio šalių kapitalo poreikio ⁴ .
Deleguotasis reglamentas Nr. 153/2013	2012 m. gruodžio 19 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 153/2013 dėl pagrindinėms sandorio šalims taikomų reikalavimų ⁵ .

¹ OL L 22, 2021 1 212 p. 1–102.

² OL L 201, 2012 7 27, p. 1.

³ OL L 331, 2010 12 15, p. 84.

⁴ OL L 52, 2013 2 23, p. 37.

⁵ OL L 52, 2013 2 23, p. 41.

<i>EEE</i>	Europos ekonominė erdvė
<i>EFPI</i>	Europos finansų priežiūros institucijų sistema
<i>EK</i>	Europos Komisija
<i>ES</i>	Europos Sąjunga
<i>ESMA</i>	Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija
<i>ESRV</i>	Europos sisteminės rizikos valdyba
<i>PSŠ</i>	pagrindinė sandorio šalis

Terminų apibrėžtys

5. Šiose gairėse vartojamos sąvokos turi tokią pat reikšmę kaip ir PSŠGPR, ERIR ir deleguotuosiuose reglamentuose Nr. 152/2013 bei Nr. 153/2013, išskyrus atvejus, kai nurodyta kitaip.

III. Tikslas

6. Šios gairės grindžiamos PSŠGPR 9 straipsnio 12 dalimi ir teikiamos pagal ESMA reglamento 16 straipsnio 1 dalį. Šiomis gairėmis siekiama nustatyti nuoseklią, veiksmingą ir efektyvią Europos finansų priežiūros institucijų sistemos (EFPI) priežiūros praktiką ir užtikrinti bendrą, vienodą ir nuoseklų PSŠGPR 9 straipsnio 1 dalies taikymą. Jomis siekiama tiksliau nurodyti įvairius gaivinimo planų scenarijus, svarstytinus pagrindinių sandorio šalių, joms rengiant ir tvarkant savo gaivinimo planus, ir kompetentingų institucijų, joms vertinant tuos gaivinimo planus.
7. Įvairių gaivinimo planų scenarijų rengimo tikslas yra nustatyti įvairius ateities perspektyvomis grindžiamus didelių sunkumų įvykius, su kuriais gali susidurti PSŠ ir pagal kuriuos gali būti patikrintas į PSŠ gaivinimo planą įtrauktų gaivinimo priemonių veiksmingumas ir rodiklių tinkamumas.

IV. Prievolės laikytis gairių ir teikti ataskaitas

Gairių statusas

8. Pagal ESMA reglamento 16 straipsnio 3 dalį kompetentingos institucijos ir PSS privalo dėti visas pastangas siekdamos laikytis šių gairių.
9. Kompetentingos institucijos, kurioms taikomos šios gairės, turėtų jų laikytis deramai įtraukdamos jas į savo nacionalinės teisės ir (arba) priežiūros sistemas, įskaitant atvejus, kai konkrečios gairės visų pirma yra skirtos PSS. Tokiu atveju vykdydamos priežiūrą kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad PSS laikytųsi gairių.

Atskaitomybės reikalavimai

10. Per du mėnesius nuo gairių visomis oficialiosiomis ES kalbomis paskelbimo ESMA interneto svetainėje dienos kompetentingos institucijos, kurioms taikomos šios gairės, privalo pranešti ESMA, ar jos i) laikosi, ii) nesilaiko, bet ketina laikytis arba iii) nesilaiko ir neketina laikytis gairių.
11. Be to, nesilaikymo atveju kompetentingos institucijos privalo per du mėnesius nuo gairių paskelbimo ESMA interneto svetainėje dienos visomis oficialiosiomis ES kalbomis pranešti, dėl kokių priežasčių jų nesilaiko.
12. Pranešimo šabloną galima rasti ESMA interneto svetainėje. Užpildytas šablonas turi būti perduotas ESMA.
13. PSS, kurioms yra skirtos tos gairės, aiškiai ir išsamiai praneša savo kompetentingoms institucijoms, ar laikosi šių gairių.

V. Gairės dėl PSŠ gaivinimo planų scenarijų

1 gairė. Tinkamo scenarijų, įtrauktinų į PSŠ gaivinimo planus, skaičiaus nustatymas

14. PSŠ į savo gaivinimo planus turėtų įtraukti bent po vieną faktinį kiekvienos iš septynių scenarijų rūšių scenarijų (kaip nurodyta priedo 1 lentelėje). PSŠ kiekvieną iš šių faktinių scenarijų turėtų parengti taip, kad jis geriausiai atitiktų jos konkrečias charakteristikas ir sudėtingumo lygį. Rengdama šiuos faktinius scenarijus PSŠ turėtų atsižvelgti, *inter alia*, į klausimų ir aspektų, į kuriuos reikia atsižvelgti rengiant scenarijų, sąrašą (kaip nurodyta priedo 1 lentelėje).
15. Nukrypstant nuo ankstesnės pastraipos, PSŠ gali sujungti dviejų rūšių scenarijus į vieną faktinį scenarijų, jei i) sujungus tų rūšių scenarijus apimamos visos pagrindinės prielaidos ir aplinkybės (t. y. klausimai ir aspektai, į kuriuos reikia atsižvelgti rengiant scenarijų), taip pat visos rizikos, kylančios pagrindinei sandorio šaliai, rūšys ir šaltiniai; ii) taip sujungusi scenarijus PSŠ kompetentingai institucijai kartu pateikia pagrindimą ir jame paaiškina tokio sujungimo priežastis, ji taip pat turi gauti išankstinį kompetentingos institucijos pritarimą tokiam sujungimui; ir iii) PSŠ vis tiek parengia bent vieną faktinį „gryną“ įsipareigojimų neįvykdymo įvykio scenarijų (t. y. 1, 2 ar 5 rūšies scenarijų arba jų derinį) ir vieną faktinį „gryną“ su įsipareigojimų neįvykdymu nesusijusio įvykio scenarijų (t. y. 3, 4 ar 6 rūšies scenarijų arba jų derinį). Siekiant išvengti abejonių, PSŠ į vieną faktinį scenarijų negali sujungti daugiau kaip dviejų rūšių scenarijų.
16. PSŠ, remdamasi, *inter alia*, papildomų scenarijų rengimo vertinimo veiksnių sąrašu (kaip nurodyta priedo 1 lentelėje), turėtų toliau vertinti, ar būtina parengti papildomus faktinius kiekvienos rūšies scenarijus. Vertinant poreikį rengti papildomus faktinius scenarijus, reikėtų vadovautis šiuo bendruoju veiksnių aiškinimo principu:
 - a) dėl bet kurio iš veiksnių taikymo PSŠ charakteristikoms ima iš esmės skirtis:
 - (i) gaivinimo priemonių prieinamumas arba naudojimas;
 - (ii) gaivinimo priemonių naudojimo eiliškumas;
 - (iii) nuostolių plitimo trajektorija (pavyzdžiui, pirmiausia juos patiria PSŠ, vėliau juos patiria ir tarpuskaitos nariai) – ji labai priklausys nuo nuostolių paskirstymo taisyklių, o jos gali skirtis atsižvelgiant į nuostolių kilmę (pavyzdžiui, skirtingas srautas, priklausantis nuo svarstomos paslaugos, skirtingas nuostolių paskirstymas, priklausantis nuo investicijų nuostolio kilmės arba masto, ir pan.)
 - (iv) poveikis suinteresuotiesiems subjektams;
 - b) tai, kad yra subjektų, kuriems dėl jų esminio poveikio reikėtų rengti individualizuotus scenarijus, pogrupis (-iai).

Siekiant išvengti abejonių, ši dalis taikoma net tais atvejais, kai PSS į vieną faktinį scenarijų sujungia dviejų rūšių scenarijus.

17. Be to, vertindama poreikį rengti papildomus faktinius scenarijus PSS turėtų užtikrinti, kaip nurodyta 2 gairėje, kad jos gaivinimo planų scenarijų įvairovė visapusiškai apimtų visas svarbias rizikos rūšis ir šaltinius.
18. PSS gali išbandyti susijusias gaivinimo priemones naudodama, *inter alia*, kiekvienos rūšies scenarijui nustatytą kiekybinio vertinimo priemonių sąrašą (kaip nurodyta priedo 1 lentelėje), kad nustatytų kiekybinį scenarijų poveikį.
19. PSS į savo gaivinimo planus gali įtraukti daugiau scenarijų, nenurodytų šiose gairėse ir specialiai pritaikytų pagal PSS ypatumus ir veiklą.

2 gairė. Rizikos rūšys ir šaltiniai, kuriuos PSS turi įtraukti į gaivinimo planų scenarijus

20. PSS gaivinimo planų scenarijų įvairovė turėtų visapusiškai apimti visų svarbių rūšių riziką ir visus jos šaltinius. Šiose gairėse terminas „svarbios rizikos rūšys ir šaltiniai“ turėtų būti suprantamas kaip rizikos rūšys ir šaltiniai (ir labiausiai tikėtini jų deriniai), kurie gali turėti didelės įtakos PSS finansiniam patikimumui arba veiklos gyvybingumui ir nulemti ekstremalias nepalankias sąlygas (tačiau turėtų likti tikėtini), kurioms esant nepakaktų PSS rizikos mažinimo priemonių, reikalaujamų pagal ERIR (t. y. įprastinės veiklos rizikos valdymo priemonių, tokių kaip rizikos parametrų pakeitimo, garantijų padidinimo, prekybos apribojimų ir kt.) ir gali kilti pavojus PSS gebėjimui vykdyti savo ypatingos svarbos funkcijas.
21. Todėl PSS turėtų įvertinti, kurios rizikos rūšys ir šaltiniai iš toliau pateikto sąrašo yra svarbūs pagrindinei sandorio šaliai, ir turėtų užtikrinti, kad jos gaivinimo planų scenarijų įvairovė apimtų visa tai, ką PSS vertina kaip svarbias rizikos rūšis ir šaltinius:
 - a) teisinę riziką;
 - b) kredito riziką;
 - c) likvidumo riziką;
 - d) bendrąją veiklos riziką;
 - e) saugojimo riziką;
 - f) atsiskaitymo riziką;
 - g) investicinę riziką;
 - h) operacinę riziką (įskaitant sukčiavimo riziką ir kibernetinę riziką);

- i) sisteminę riziką;
- j) su aplinka ir klimatu susijusią riziką;
- k) rinkos riziką:
 - o susijusią su rinkos pokyčiais;
 - o susijusią su tiekimo rinkai sumažėjimu (rinkoje esančių sandorio šalių parduodamo kiekio, prieinamumo ir noro prekiauti sumažėjimu);
- l) visus tarpusavyje susietus subjektus arba paslaugų teikėjus (atskirai arba kartu), įskaitant:
 - o tiesioginius ir netiesioginius tarpuskaitos narius ir klientus;
 - o užstato arba investicinio turto emitentus;
 - o sąveikias PSS;
 - o centrinius vertybinių popierių depozitoriumus (CVPD);
 - o mokėjimo sistemas;
 - o vertybinių popierių atsiskaitymo sistemas;
 - o nostro tarpininkus;
 - o bankus saugotojus;
 - o atsiskaitymų bankus;
 - o bankus, kuriuose vykdoma daugiausia operacijų;
 - o mokėjimo bankus;
 - o likvidumo teikėjus;
 - o grupės subjektus;
 - o kitus paslaugų teikėjus, kurių reikia siekiant atlikti ypatingos svarbos funkcijas įprastinės veiklos ar įsipareigojimų neįvykdymo valdymo aplinkybėmis.

3 gairė. PSŠ gaivinimo planų scenarijų masto nustatymo principai

22. PSŠ turėtų užtikrinti, kad jos gaivinimo planų scenarijai apimtų aplinkybes, kurioms esant dėl jų sunkumo nepakaktų PSŠ rizikos mažinimo priemonių, reikalaujamų pagal ERIR (t. y. įprastinės veiklos rizikos valdymo priemonių), ir kiltų pavojus PSŠ gyvybingumui, jei nebūtų imtasi gaivinimo veiksmų.
23. Šiuo atžvilgiu gaivinimo planų scenarijuose daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama:
- a) finansinių nuostolių, patiriamų dėl įsipareigojimų neįvykdymo įvykių, kuriems padengti dėl jų masto būtų sunaudoti ištekliai, nes srautas viršytų iš anksto finansuotus išteklius, apskaičiuotus pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 648/2012 43 straipsnio 2 dalį, arba dėl įprastinės veiklos rizikos valdymo priemonių nevykdymo, scenarijams;
 - b) scenarijams, pagal kuriuos likvidumo poreikis viršija sumas, apskaičiuotas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 648/2012 44 straipsnio 1 dalį, ir kurie apima įprastinės veiklos rizikos valdymo priemonių nevykdymą arba kitokias prielaidas dėl likvidumo poreikio ar išteklių prieinamumo, dėl kurių susidaro aukštesnio lygio nepalankiausios sąlygos;
 - c) finansinių nuostolių, patiriamų dėl įsipareigojimų neįvykdymo įvykių, kuriems padengti dėl jų masto būtų išekvota didelė dalis reikalaujamo kapitalo, skirto įsipareigojimų neįvykdymo nuostoliams padengti, sumos, apskaičiuotos pagal Deleguotąjį reglamentą Nr. 152/2013, scenarijams.
24. Be to, operacinės rizikos atžvilgiu:
- a) gaivinimo planų scenarijai neturėtų apimti veiklos atsparumo scenarijų, kurie jau yra įtraukti į atitinkamą politiką ir procedūras, kurių reikalaujama pagal ERIR 34 straipsnį (veiklos tęstinumo politiką, veiklos atkūrimo planą, veiklos poveikio analizę, krizių valdymą). Tačiau, jei manoma, kad tai svarbu, į gaivinimo planų scenarijus turėtų būti įtraukti scenarijai, pagal kuriuos nepakanka visų atsparumo priemonių, kurios yra pagal ERIR 34 straipsnį reikalaujamos politikos ir procedūrų dalis, dėl to sutrinka viena ar kelios PSŠ ypatingos svarbos funkcijos ir jų sutrikimo trukmė yra ilgesnė nei nustatyta Deleguotojo reglamento Nr. 153/2013 17 straipsnio 6 dalyje;
 - b) be to, gaivinimo planų scenarijai turėtų apimti sisteminės rizikos poveikį, kurį sukelia operacinės rizikos įvykiai, darantys poveikį subjektams, kurie yra PSŠ paslaugų teikėjai.

4 gairė. Informacija, kuri turi būti įtraukta į PSŠ gaivinimo planų scenarijų aprašymą

25. Siekiant užtikrinti, kad PSŠ išsamiai parengtų gaivinimo planų scenarijų įvairovė apskritai būtų aktuali ir tinkama, PSŠ turėtų siekti, kad į jos gaivinimo planų scenarijus būtų įtraukta

būtina informacija, apibūdinanti aplinkybes ir svarbias rizikos, dėl kurios gali kilti pavojus PSŠ gebėjimui vykdyti ypatingos svarbos funkcijas, rūšis bei šaltinius. Šiuo atžvilgiu PSŠ, atsižvelgdama į skirtingą scenarijų įvairovę, į scenarijų aprašymą gali įtraukti toliau nurodytą informaciją:

- a) su scenarijumi susijusios rizikos rūšis ir šaltinius; tai apima antrinius scenarijaus padarinius, kurie gali pasireikšti tol, kol rizika yra aktuali;
- b) jei rizikos šaltiniai yra kelių rūšių subjektai, kaip jie nustatomi ir kaip jie gali būti sujungti arba sąveikauti;
- c) poveikio pobūdį: finansiniai nuostoliai, likvidumo trūkumas, grėsmė veiklos gyvybingumui;
- d) konkrečias aplinkybes, kurios galėtų susiklostyti ir kelti riziką PSŠ; scenarijuje turėtų būti ne tik nurodytos svarbios rizikos rūšys ir šaltiniai, bet ir siekiama patikslinti, kaip rizika galėtų išsipildyti;
- e) visus konkrečius scenarijaus ypatumus, susijusius su nuostolių plitimo trajektorija PSŠ arba poveikį patiriančių suinteresuotųjų subjektų atžvilgiu, kurią nulemia atskyrimas, rezervavimas arba bet kuri veiklos taisyklė, turinti įtakos nuostolių plitimo trajektorijai;
- f) visas kitas konkrečias PSŠ veiklos taisyklių arba nacionalinės teisinės sistemos nuostatas arba teisinius aspektus, į kuriuos reikia atsižvelgti scenarijuje;
- g) visas kliūtis ar aplinkybes, dėl kurių gali atsirasti esminių praktinių kliūčių įgyvendinant gaivinimo priemones.

5 gairė. PSŠ gaivinimo planų scenarijų tvarkymas

26. PSŠ turėtų peržiūrėti ir prireikus atnaujinti savo gaivinimo planų scenarijus, vadovaudamasi 1–4 gairėmis, kaskart, kai PSŠ persvarsto savo gaivinimo planą pagal PSŠGPR 9 straipsnio 9 dalį.

VI. PRIEDAI

1 lentelė. PSŠ gaivinimo planų scenarijų įvairovės nustatymo matrica

Scenarijų rūšys	Klausimai ir aspektai, į kuriuos reikia atsižvelgti rengiant scenarijų	Papildomų scenarijų rengimo vertinimo veiksniai	Kiekybinio vertinimo priemonės
<p>1. Įsipareigojimų neįvykdymo įvykis, keliantis finansinių nuostolių, kurie plinta dėl PSŠ įsipareigojimų neįvykdymo nuostolių padengimo srauto, kai turto ir įsipareigojimų suderinimo knyga atkuriamas savanoriškomis rinkos priemonėmis</p> <p><i>(Šis scenarijus turėtų apimti aplinkybes, kai PSŠ, pasitelkdama savo įsipareigojimų neįvykdymo nuostolių padengimo srautą, turi padengti nuostolius, patirtus dėl</i></p>	<p>a) Tai, kad PSŠ turi padengti nuostolius, viršijančius iš anksto finansuotus išteklius, sukilibruotus pagal ekstremalius, bet tikėtinus scenarijus, taikant testavimo nepalankiausiomis sąlygomis sistemą, dėl didesnio įsipareigojimų neįvykdymo atvejų skaičiaus, nei nustatyta pagal dviejų įsipareigojimų neįvykdymo atvejų nuostolių padengimo reikalavimą (angl. <i>cover-2 requirement</i>), didesnių nei modeliuota sukrėtimų, didesnių nei modeliuota įsipareigojimų</p>	<p>d) Tai, kad yra charakteristikų, susijusių su įsipareigojimų neįvykdymo fondo struktūra, srauto taisyklėmis arba taikomomis rezervavimo taisyklėmis, kurios lemtų skirtingas nuostolių plitimo trajektorijas.</p> <p>e) Atvejai, kai įsipareigojimų neįvykdymo, vykstančio skirtingais laiko intervalais, poveikis PSŠ gali būti skirtingas, atsižvelgiant į PSŠ veiklos taisykles ir galimą įsipareigojimų</p>	<p>g) PSŠ kaip pradžios tašku turėtų remtis esama testavimo nepalankiausiomis sąlygomis scenarijų sistema, nes ji jau turėtų būti pritaikyta produktams, kurių tarpuskaitą atlieka subjektas, ir turėtų visapusiškai apimti išskirtinio pobūdžio ir sisteminius rinkos sukrėtimus, kurie galėtų būti nepalankiausių sąlygų šaltinis.</p> <p>h) Naudodama esamą PSŠ testavimo nepalankiausiomis sąlygomis scenarijų rinkinį PSŠ turėtų taikyti atvirkštinio testavimo nepalankiausiomis sąlygomis metodiką, kad padidintų scenarijų mastą,</p>

Scenarijų rūšys	Klausimai ir aspektai, į kuriuos reikia atsižvelgti rengiant scenarijų	Papildomų scenarijų rengimo vertinimo veiksniai	Kiekybinio vertinimo priemonės
<p><i>tarpuskaityto narių ir (arba) sąveikių PSS mokėjimo įsipareigojimų neįvykdymo.)</i></p>	<p>neįvykdžiusių asmenų portfelių likvidavimo išlaidų arba dėl ankstesnio įvykio išiekvotų išteklių, kurie dar nepapildyti.</p> <p>b) PSS turi papildyti iš anksto finansuojamus išteklius.</p> <p>c) Visos proceso metu, įskaitant įsipareigojimų neįvykdymo valdymo procesą, patirtos išlaidos arba visos išlaidos, susijusios su likvidumo poreikių valdymu.</p>	<p>neįvykdžiusių tarpuskaityto narių elgesį.</p> <p>f) Galimybė, kad likvidumo suvaržymai visoje rinkoje gali turėti įtakos greitam savanoriškų rinkos priemonių prieinamumui.</p>	<p>kiekybiškai nustatytų galimus nuostolius ir įvertintų galimus rezultatus.</p> <p>i) Atliekant atvirkštinį testavimą nepalankiausiomis sąlygomis gali būti atsižvelgiama į:</p> <ul style="list-style-type: none"> o daugiau nei du įsipareigojimų neįvykdymo atvejus ir platesnį įsipareigojimų neįvykdžiusių subjektų spektrą; o didesnius sukrėtimus, nei nurodyta esamuose testavimo nepalankiausiomis sąlygomis scenarijuose; o padidėjusias portfelių likvidavimo sąnaudas dėl didesnio rinkos likvidavimo poveikio arba dėl sunkumų

Scenarijų rūšys	Klausimai ir aspektai, į kuriuos reikia atsižvelgti rengiant scenarijų	Papildomų scenarijų rengimo vertinimo veiksniai	Kiekybinio vertinimo priemonės
			<p>paskirstant pozicijas vykstant įsipareigojimų neįvykdymo valdymo procesui;</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ kitų prielaidų, kuriomis grindžiami nepalankiausių sąlygų scenarijai, pavyzdžiui, dekoreliacijos rizikos, sunkumo padidėjimą.
<p>2. Įsipareigojimų neįvykdymo įvykis, keliantis finansinių nuostolių, kai vyksta įsipareigojimų neįvykdymo valdymo procesas, dėl kurio būtina taikyti privalomas taisyklėmis grindžiamas priemonės (nustatytas PSŠ gaivinimo plane), kad būtų atkurta turto ir</p>	<p>a) Galimi įvykiai, galintys turėti įtakos įsipareigojimų neįvykdymo valdymo procesui, dėl to gali kilti sunkumų atkuriant turto ir įsipareigojimų suderinimo knygą arba padidėti su tuo susijusios išlaidos. Ji taip pat turėtų atsižvelgti į:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ tarpuskaitos narių pareigas, susijusias su 	<p>b) Kai, atsižvelgiant į problemų šaltinį arba aplinkybes, iš esmės skiriasi turimos gaivinimo priemonės, naudojimo tvarka, nuostolių plitimo trajektorija arba poveikis suinteresuotiesiems subjektams.</p> <p>c) Galimi operacinės rizikos įvykiai, galintys turėti įtakos</p>	<p>d) Tokia pati rūšis kaip ir pagal 1 scenarijų, tačiau modeliuojamas privalomų, taisyklėmis grindžiamų priemonių poveikis.</p>

Scenarijų rūšys	Klausimai ir aspektai, į kuriuos reikia atsižvelgti rengiant scenarijų	Papildomų scenarijų rengimo vertinimo veiksniai	Kiekybinio vertinimo priemonės
<p>įsipareigojimų suderinimo knyga</p> <p>(Šiame scenarijuje aptariamos aplinkybės, kai PSS negali atkurti turto ir įsipareigojimų suderinimo knygos savanoriškomis rinkos priemonėmis ir turi taikyti privalomas, taisyklėmis pagrįstas priemones, pavyzdžiui, reikalavimą pateikti grynujų pinigų, kintamosios garantinės įmokos sumažinimą, priverstinį paskirstymą arba sutarčių nutraukimą.)</p>	<p>įsipareigojimų neįvykdymo valdymo procesu;</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ galimą nepakankamą norą prisiimti riziką aukciono būdu parduodamų portfelių rinkoje; ○ galimus sunkumus patekti į rinką (pavyzdžiui, dėl rinkos likvidumo) dėl tarpuskaitos pozicijų, dėl įkaito arba dėl abiejų. 	<p>įsipareigojimų neįvykdymo valdymo procesui.</p>	
<p>3. Su įsipareigojimų neįvykdymu nesusijęs įvykis, dėl kurio PSS negali vykdyti savo</p>	<p>a) Veiklos arba kiti įvykiai, kurie gali pakenkti:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ tarpuskaitos veiklai (pavyzdžiui, gali daryti 	<p>b) Kaip šias problemas būtų galima sušvelninti pasitelkus atsarginius sprendimus.</p>	<p>d) Ekspertiniu vertinimu įvertinti sutrikimo trukmę ir poveikį kitoms FRI.</p>

Scenarijų rūšys	Klausimai ir aspektai, į kuriuos reikia atsižvelgti rengiant scenarijų	Papildomų scenarijų rengimo vertinimo veiksniai	Kiekybinio vertinimo priemonės
<p>ypatingos svarbos funkcijų</p> <p>(Šiame scenarijuje nagrinėjamos aplinkybės, kai dėl įvykio, nesusijusio su įsipareigojimų neįvykdymu, PSŠ negali toliau teikti paslaugų.)</p>	<p>poveikį sandorių novacijai);</p> <ul style="list-style-type: none"> o įkaito valdymui (pavyzdžiui, įkaito gavimui arba gražinimui). 	<p>c) Kokį poveikį tai gali turėti tarpuskaitos nariams arba susijusioms finansų rinkų infrastruktūroms (FRI).</p>	<p>e) Įvertinti, ar įmanoma visiškai grįžti prie įprastinės veiklos po tam tikro neprieinamumo laikotarpio.</p> <p>f) Poveikio mažinimo priemonių, pavyzdžiui, atsarginių mokėjimo sistemų, veiksmingumas.</p>
<p>4. Su įsipareigojimų neįvykdymu nesusijęs įvykis, dėl kurio patiriama finansinių nuostolių</p> <p>(Šiame scenarijuje nagrinėjamos aplinkybės, kai dėl su įsipareigojimų neįvykdymu nesusijusio įvykio patiriama finansinių nuostolių, dėl kurių greičiausiai bus</p>	<p>a) Finansiniai nuostoliai, galintys turėti tiesioginį arba atidėtą poveikį pagrindinei sandorio šaliai arba jos dalyviams dėl bet kurių šių priežasčių:</p> <ul style="list-style-type: none"> o investicinių nuostolių; o nuostolių, atsirandančių dėl vertybinių popierių saugotojų ar 	<p>b) Kai yra grupės struktūra, susijusi su kapitalo sluoksniais arba turimomis priemonėmis nuostoliams padengti, turėtų būti parengti specialūs scenarijai, kuriuose būtų numatyti galimi grupės susitarimų, sutartinių įsipareigojimų, patronuojančiosios įmonės garantijų ar kitų atitinkamų nuostatų nevykdymo</p>	<p>g) Įvairūs su įsipareigojimų neįvykdymu nesusijusių nuostolių šaltiniai labai skiriasi, tad jiems gali prireikti skirtingų metodų.</p> <p>h) Galimiems su įsipareigojimų neįvykdymu nesusijusiems nuostoliams, kurių gali būti patiriama dėl įvairių rizikos šaltinių pagal ekstremalius, bet tikėtinus scenarijus, įvertinti PSŠ gali naudoti</p>

Scenarijų rūšys	Klausimai ir aspektai, į kuriuos reikia atsižvelgti rengiant scenarijų	Papildomų scenarijų rengimo vertinimo veiksniai	Kiekybinio vertinimo priemonės
<i>išeikvota didelė PSS kapitalo išteklių dalis.)</i>	<p>atsiskaitymų bankų žlugimo;</p> <ul style="list-style-type: none"> o nuostolių, atsirandančių dėl darbuotojų ir (arba) trečiųjų šalių sukčiavimo, vagystės ar kitokio netinkamo elgesio; o nuostolių dėl kibernetinių išpuolių; o nuostolių dėl veiklos ar sistemų gedimų; o bendrosios veiklos rizikos; o visų kitų su įsipareigojimų neįvykdymu nesusijusių nuostolių, 	<p>atvejai (pagal PSSGPR 9 straipsnio 13 dalį).</p> <p>c) Kai, atsižvelgiant į nuostolių šaltinį arba aplinkybes, iš esmės skiriasi turimos gaivinimo priemonės, naudojimo tvarka, nuostolių plitimo trajektorija arba poveikis suinteresuotiesiems subjektams.</p> <p>d) Kai taikoma, tarpuskaitos narių įsipareigojimai dėl nuostolių paskirstymo, susiję su konkrečių rūšių rizika, nesusijusia su įsipareigojimų neįvykdymu.</p> <p>e) Visų kitų rūšių trečiųjų šalių finansavimas (pavyzdžiui, draudimas), apsvarstant galimas finansavimo</p>	<p>scenarijų analizę su ekspertiniu vertinimu.</p> <p>i) Siekdamas įvertinti, ar jų siūlomi metodai, kuriais siekiama visiškai padengti su įsipareigojimų neįvykdymu nesusijusius nuostolius ir rekapitalizuoti PSS, būtų išsamūs ir patikimi, PSS gali norėti pasinaudoti krizių modeliavimu ir testavimu nepalankiausiomis sąlygomis.</p>

Scenarijų rūšys	Klausimai ir aspektai, į kuriuos reikia atsižvelgti rengiant scenarijų	Papildomų scenarijų rengimo vertinimo veiksniai	Kiekybinio vertinimo priemonės
	<p>taikomų pagrindinei sandorio šaliai.</p>	<p>spragas, išmokų vėlavimą ar neišmokėjimą.</p> <p>f) Rinkos priemonės, skirtos rekapitalizuoti PSŠ, ir jų perspektyvinis patikimumas ekstremaliomis nepalankiausiomis sąlygomis.</p>	
<p>5. Įsipareigojimų neįvykdymo įvykis, sukeltas likvidumo trūkumą</p> <p><i>(Šiame scenarijuje nagrinėjamos aplinkybės, kai dėl su įsipareigojimų neįvykdymu nesusijusio įvykio patiriama finansinių</i></p>	<p>a) Likvidumo trūkumas, kuris gali atsirasti dėl daugiau nei dviejų tarpuskaitos narių įsipareigojimų neįvykdymo atveju, didesnių nei PSŠ testavimo nepalankiausiomis sąlygomis sistemoje modeliuotų rinkos</p>	<p>c) Tai, kad yra priemonės, naudojamos kaip įprastinės veiklos likvidumo sistemos dalis, ir jų buvimas priklauso nuo trečiųjų šalių, grupės subjektų arba bendros prieigos prie finansų rinkų, o jų neįvykdymas turėtų reikšmingą poveikį PSŠ</p>	<p>d) Atvirkštinis likvidumo testavimas nepalankiausiomis sąlygomis taikant panašius principus, kaip aprašyta prie 1 scenarijaus rūšies kiekybinių priemonių, skirtas galimam likvidumo poreikiui apskaičiuoti.</p>

Scenarijų rūšys	Klausimai ir aspektai, į kuriuos reikia atsižvelgti rengiant scenarijų	Papildomų scenarijų rengimo vertinimo veiksniai	Kiekybinio vertinimo priemonės
<p><i>nuostolių, dėl kurių greičiausiai bus išsekvota didelė PSŠ kapitalo išteklių dalis.)</i></p>	<p>a) Sukrėtimų arba didesnių nei modeliuota įsipareigojimų neįvykdžiusio subjekto portfelių likvidavimo išlaidų.</p> <p>b) Veiklos finansavimo likvidumo poreikiai ir galimas šių poreikių padidėjimas dėl tarpuskaitos narių įsipareigojimų neįvykdymo.</p>	<p>likvidumo valdymo galimybėms.</p>	<p>e) Scenarijaus analizė, skirta įvertinti likvidumo priemonių, naudojamų likvidumo rizikos valdymo sistemoje ir priklausančių nuo trečiųjų šalių, grupės subjektų ar bendros galimybės patekti į finansų rinkas, nevykdymo poveikį.</p> <p>f) FRI, paslaugų teikėjų ir tarpusavyje susijusių subjektų rizikos vertinimas ir scenarijų analizė.</p>
<p>6. Su įsipareigojimų neįvykdymu nesusijęs įvykis, sukeliantis likvidumo trūkumą</p> <p><i>(Šiame scenarijuje nagrinėjamos aplinkybės, kai dėl su</i></p>	<p>a) Likvidumo trūkumas, atsirandantis dėl subjekto, kuris gali žlugti dėl finansinių arba veiklos priežasčių, išvardytų 2 gairėje, ir dėl to PSŠ</p>	<p>c) Tai, kad yra keli į 2 gairės sąrašą įtraukti subjektai, kurių veiklos sutrikimai padarytų reikšmingą poveikį PSŠ likvidumui.</p> <p>d) Tai, kad yra priemonės, naudojamos kaip įprastinės</p>	<p>f) Atvirkštinis likvidumo testavimas nepalankiausiomis sąlygomis taikant panašius principus, kaip aprašyta prie 1 scenarijaus rūšies kiekybinių priemonių (išskyrus atvirkštinio testavimo</p>

Scenarijų rūšys	Klausimai ir aspektai, į kuriuos reikia atsižvelgti rengiant scenarijų	Papildomų scenarijų rengimo vertinimo veiksniai	Kiekybinio vertinimo priemonės
<p><i>(įsipareigojimų neįvykdymu nesusijusio įvykio atsiranda likvidumo trūkumas, kuriam esant nepakanka įprastinės veiklos likvidumo valdymo priemonių.)</i></p>	<p>sukeliantis likvidumo sukrėtimą.</p> <p>b) Veiklos finansavimo likvidumo poreikiai ir galimas šių poreikių padidėjimas dėl 2 gairėje nurodytų subjektų žlugimo.</p>	<p>veiklos likvidumo sistemos dalis, ir jų buvimas priklauso nuo trečiųjų šalių, grupės subjektų arba bendros prieigos prie finansų rinkų, o jų nevykdymas turėtų reikšmingą poveikį PSŠ likvidumo valdymo galimybėms.</p> <p>e) Skiriasi turimos gaivinimo priemonės, naudojimo tvarka arba poveikis suinteresuotiesiems subjektams, ir tai priklauso nuo subjekto rūšies ar įvykio, dėl kurio atsiranda likvidumo trūkumas.</p>	<p>nepalankiausiomis sąlygomis elementus, apibūdinančius įsipareigojimų neįvykdžiusius tarpuskaitos narius), skirtas galimam likvidumo poreikiui apskaičiuoti.</p> <p>g) Scenarijaus analizė, skirta įvertinti likvidumo priemonių, naudojamų likvidumo rizikos valdymo sistemoje ir priklausančių nuo trečiųjų šalių, grupės subjektų ar bendros galimybės patekti į finansų rinkas, nevykdymo poveikį.</p> <p>h) FRI, paslaugų teikėjų ir tarpusavyje susijusių subjektų rizikos vertinimas ir scenarijų analizė.</p>

Scenarijų rūšys	Klausimai ir aspektai, į kuriuos reikia atsižvelgti rengiant scenarijų	Papildomų scenarijų rengimo vertinimo veiksniai	Kiekybinio vertinimo priemonės
<p>7. Įvykis (-iai), dėl kurio (-ių) patiriami nuostoliai dėl vienu metu vykstančių įsipareigojimų neįvykdymo įvykių ir su įsipareigojimų neįvykdymu nesusijusių įvykių</p> <p><i>(Šiame scenarijuje nagrinėjamos aplinkybės, kai vienu metu patiriami įsipareigojimų neįvykdymo ir su įsipareigojimų neįvykdymu nesusiję nuostoliai, kuriuos nulemia vienas įvykis arba keli įvykiai, įvykę per trumpesnį laiko tarpą.)</i></p>	<p>a) Kokios gali būti abi nuostolių plitimo (dėl įsipareigojimų neįvykdymo nuostolių padengimo srauto ir PSŠ kapitalo, skirto su įsipareigojimų neįvykdymo įvykiu nesusijusiems nuostoliams padengti) trajektorijos ir galimas jų susilietimas.</p>	<p>b) Kai yra konkrečių subjektų, kurie yra reikšmingi tiek įsipareigojimų neįvykdymo, tiek su įsipareigojimų neįvykdymu nesusijusių nuostolių šaltiniai, gali būti svarbūs konkretūs scenarijai, kuriuose analizuojamas įsipareigojimų neįvykdymo įvykių poveikis šiems subjektams.</p> <p>c) Kai su įsipareigojimų neįvykdymu nesusijusius nuostolius padengtų tarpuskaitos nariai, turintys įtakos nuostolių plitimo trajektorijai.</p> <p>d) Kai esama įvairių įsipareigojimų neįvykdymo ir su įsipareigojimų neįvykdymu nesusijusių</p>	<p>e) 1, 2, 3 ir 4 rūšių scenarijų priemonių deriniai.</p>

Scenarijų rūšys	Klausimai ir aspektai, į kuriuos reikia atsižvelgti rengiant scenarijų	Papildomų scenarijų rengimo vertinimo veiksniai	Kiekybinio vertinimo priemonės
		<p>įvykių derinių esminių skirtumų, susijusių su turimomis priemonėmis, priemonių naudojimu, nuostolių trajektorijomis arba poveikiu suinteresuotiesiems subjektams.</p>	